

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svvmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae VsVm post
volumina Iuris CanoniciS, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvm Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

Ambitio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

est magna consolatio multorum, qui per simplicitatem vel ignorantiam alienat res ecclesiæ inconsulto Papa, in Nauar. ita d. commen. sub num. 17. vbi tenet valere alienationem in foro conscientia, post Abb. in c. t. nu. 17. de resti. in integr. Fel. in c. i. num. 39. de constit. i & hæc breuiter, clare, vulter, & ordinate dixisse sufficient de hac materia alienationis rerum ecclesiæ.

Stephanus Quaranta V.I.D.

K ADDITIO. Præscriptio immemorabilis etiam si omnibus præscriptionibus & consuetudinibus derogaretur sub tali derogatione non comprehenditur. Maſca. de probat. concl. 12. 15. num. 55.

Limita primo nisi specialiſter ipsa immemorabilis reiſciatur. Rodeti. tom. 1. q. regular. q. 9. art. 5. in fine. Secundo limita quando consuetodo vii iniqua affertur, & reprobatur, quia tunc ſimiliter, & immemorabilis ſublata, & reuocata censetur. Conar. cum alijs ab eo citatis lib. 3. var. refolut. c. 13. sub nu. 5. vide Gonſalen. ad 8. reg. cancel. gloſ. 33. fol. 472. & Alex. Monetam. in traſt. de diſtribu. quotid. par. 2. q. 12. nu. 22.

L ADDITIO. Advertendum vero eſt, quod licet quidam Doctores tenuerint contrarium, ut refert Rebuff. in d. comp. nu. 42 & Redoa q. 46 tamen eſt intelligendum ut poſſit quis tuta conſcientia retinere rem ecclesiæ abſque ſolennitatibus alienatam in euidentem eius utilitatem quoſque ecclesia reſtitutionem petierit. ita Sarment. notabiliter conciliando Doctores in traſt. de rediti. eccles. par. 1. capit. 2. num 6 & 7.

A M B I T I O.

P RÆTER. Summistas sciendum eſt, Pium Quartum edidisse Constitutionem Romæ publicatam die 5. Octobris 1565. incip. & si Rom. Pont. fol. 849. in Bullo.

Cōgru
it tit.
deſen-
ten. ex
com-
ſeu' de
conces.
prēb.

Contra Nuncios Apoſtolicos, ne a principibus ad quos mittuntur, debeant mendicare fauores, aut literas commendatirias ad dignitates, & gradus obtinentes, aut fauores ad officia ecclesiastica conſequendum per Rom. Pont. conferenda ipſis, vel alijs consanguineis, & neceſſarijs suis, neue illis etiam ultro ſibi per Principes ſponte oblati vii ſub maioris excommunicationis lata ſententia, ac priuationis eccleſiarum, & beneficiorum penitentia, & inhabilitatis ad illa, & ſufficiunt literæ, vel preces oratorum Principum ad hoc legitime probandum, & omnino conuincendum tenoris ſequentis.

**Pius Episcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad futuram
rei memoriam.**

ET si Romanum Pontificem, quem Dominus omnipotens in persona principis Apoſtolorum ecclesiæ militanuſ sponsæ ſuæ praeficere dignatus eſt, in eius vniuerso corpoſe a noxijs, quæ paſſim in illud irrepunt praefruendo plurimum decet eſſe ſolicitorum, in hoc tamen eum multo magis inuigilare neceſſe eſt, ne per importunum ſuorum propriorum miniftrorum qui frequenter ab eius late re ad diuersos orbis principes peregre mitti ſolēt ambitum dum videlicet eorum

non-

nonnulli inordinato cursu ad dignitates quaslibet anhelant, & ad hoc principum fauores demerendo Pontificiam, & ecclesiæ pro qua missi fuerunt causam vel impudenter prodere, vel certe remissius agere non verentur, genuinus illo clericalis candor deturpetur debitus prælatorum pudor inter laicos requiratur, integratatis antiqua persuasio minuatur, & ob illorum fluxam fidem immoderataque cupiditatem ecclesiasticus ordo scandalose blasphematur. Sane considerantes, quod annis præteritis aliqui quorundam Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, ac etiam nostri, & Apostolicae Sedis Nuncij ad diuersos principes seculares etiam pro ferijs, gravi busq; dictæ sedis negotijs missi, munieris sui decorisque nimium obliti in detestandam prælaturatum aliquotumq; ecclesiasticorum, atque adeo Cardinalatus honorum ambitionem collapsi ad illos alia qualibet, quam sanctissima Aaronis via peruenire satagentes, commenstatitias super hoc literas, & indebitos fauores ab ipsis principibus emendicare non erubuerunt, & quod eis recto tramite gradiendo non dabatur assistuis, & quibus non obsequi difficile fuisset Principum efflagitationibus extorterunt, insuitem qui per ostium non intrarunt animarum periculum, & prauum aliorum exemplum. Nos itaque reseratum his artibus aditum huiusmodi, ne certis itē pateat diligenter occulendum esse censentes, habita etiam cum venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalibus in consistorio nostro secreto matuta super hoc deliberatione, ac de illorum consilio & vnanimi assensu hac perpetuo valitura sanctione vniuersis, & singulis nostris, & quorumvis Romanorum Pontificum successorum nostrorum Nuncij, alijsque ad quosvis Imperatores, Reges, Reginas, Duces & alios sacerdotiales principes pro tempore ex quavis causa missis, cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel præminentia sint, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, vel alia maiori præfulgeat dignitate, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub maioris excommunicationis latæ sententiæ ac priuationis omnium, & singulorum Cathedralium etiam Metropolitanarum, & aliarum ecclesiastum ac Monasteriorum etiam consistorialium, nec non aliarum dignitatum, etiam maiorum, & principalium personatum, administrationum, & officiorum, ac canonicatum, & præbendarum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura, & sine cura secularium, & quorumvis ordinum regularium, etiam ex quibusvis concessionibus, & dispensationibus Apostolicis in titulum Commendam Administrationem, & alias quomodolibet, ac etiam Romanæ curiæ & aliorum etiam secularium cuiuscumque qualitatis etiā quæ ex causa onerosa assecuti fuerint, officiorum per eos obtentorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia similia, vel dissimilia in posterum obtinenda, nec non infamiae perpetuae per contrafacentes eo ipso incurrendis penitentia auctoritate Apostolica harum serie districtius inhibemus, ne deinceps similes Imperatorum, Regum, Reginarum, Ducum, aut aliorum Principum secularium commendationes, processus aut alios etiam vocales, aut in scriptis fauores, ad aliquas Pontificias, aut alias dignitates seculares, vel regulares, aut etiam Cardinalatus, vel alios honores & officia ecclesiastica consequendum, aut sibi vel alijs consanguineis, & necessariis suis quoquomodo per ipsum Romanum Pontificem conferenda, per se vel alium seu alios directe vel indirecte quomodolibet ambire, seu procurare, neve illis etiam ultra sibi per Principes sponte oblatis uti præsumant, vel audeant: eadem auctoritate, & presentium tenore statuentes, quod omnes, & singuli in premissis delinquentes nulla alia monitione præcedente, & absque processu defunderet habendo sententias, & penas præmissas irremisibiliter eo ipso incurvant.

Quod-

Quodque ad illos sententias, & penas huiusmodi damnabiliter incurrisse legitime probandum, & omnino conuincendum sola Principum ipsorum litera vel preces etiam per suos apud Sedem prædictam Oratores verbotenus porrecte plenam, indubiam, & sufficientem in iudicio, & extra fidem faciant, nec ad id alterius probationis admitticulum requiratur. Ac decernentes ita per quoscunque iudices & Comissarios etiam Sancte Romane Ecclesie, Cardinales, sublata eis quae uis aliter iudicandi, & interpretandi facultate iudicari, & diffiniri debere. Nec non ea nunc in ritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ne quis autem inhibitions, & statuti prædictorum ignorantia prætendere valeat, volumus præsenies litteras in Basilica eiusdem Principis Apostolorum de rite, & Cancellariae Apostolicae valuis per aliquem ex Cursoribus nostris eorum exemplum ibi affigendo, & dimittendo publicari, publicationemque & affixionem huiusmodi singulos, & post duos menses immediate sequentes non secus afficere, ligare, & perinde arctare, ac si litere ipse personaliter illis intimata fuissent.

Contra prouisos de cathedralibus, & monasterijs, Nunciatoribus dantes, vide constitutionem Greg. XI. relatam infra in verbo electio.

A P O S T A T A.

PRÆTER Caietan. & Summiſtas in hoc verbo sciendum est. Constitutionem Pauli IV. contra Apostatas a religione Pium 4. reuocasse, & ad terminos iuris reduxisse, ut in Bullario, fol. 654. incip. Sedis Apostolicae, adeo quod hodie attenditur dispositio iuris communis prout habetur in c. pen & fin de apostol in c. si de regulari. & in c. 2. ne cler. vel monac. in 6. De huiusmodi Apostol. item & de legitime a religione expulsis, nouissime & copiose scriptis Eman Roder. tom. 1. quast. regu. q. 30 per totam. quibus quomodo ex Nauarri sententia sit consulendum, vide ipsum in conf. 75 de regulari in nou. An autem regularis, qui ob timorem iustitia propter aliquod crimen ab eo perpetratum ne capiatur, & puniatur a suo superiore, defens tamen habitum regularem sed coopertum, alio habitu publice superindutus incedens sit Apostata censendus? Respondeo, quod cum casus Venetijs accidisset, fuit pro tali dijudicatus, & punitus, referente Thoma Trinitano lib. 2. decis. 19. tū quia deferre habitum regularem est de essentia religionis & gestare illum cooperatum, perinde est, ac si non ferret cum non videatur, tum quia prædictus timor, cum sit respectu penae benemeritæ, non dicitur excusabilis, & iustus, quinimmo punibilis. Et an ex sola habitus regularis dimissione, etiam quod non aliter constaret de animo deserendire religionem, apostasia crimen incurritur, videndus est Achil de Gras. decis. unica, sub tit. de apostatis.

A P O S T O L O R U M L I M I N A.

TE N E N T V R episcopi visitare limina Apostolorum c. iuxta. 93. distin. cap. ego. de iure iuri. habetur in Pont. Rom. de forma iuramenti electi in episcopū, & de Pallio. & statuit Sanctus Greg. magnus ut legitur in Breviario Rom. die 12. Martij. Sixtus V. constitutionem edidit de visitandis liminibus Apostolorum publicatam Romæ die 20. Decembbris 1585. incip. Romanus Pontifex, & infra, fol. 45.

Cōgru-
it tit.
de iure
iuran.
ses de
maio.
& obe-
dien.

Hac